

[Knud Nielsen.]

fang, det ikke er grønlændere eller grønlandsktalende danskere, der optræder som undervisere, og det siger sig selv, at dette ikke alene forringer undervisningens værdi, men også i betydelig grad besværliggør og fordyrer den.

Det må derfor være naturligt at sigte mod i fritidsundervisningen kun at bruge grønlændere eller i hvert fald grønlandsktalende. Mulighederne for at nå dette mål er skabt i lovforslagets § 47, ifølge hvilken der kan ydes støtte til uddannelse af medarbejdere inden for fritidsvirksomheden. Det må stærkt henstilles til ministeren og til Grønlands landsråd, at disse muligheder udnyttes fuldt ud, og at de nødvendige midler bevilges. Det er noget helt afgørende, at grønlandsk er det sprog, undervisere og medarbejdere benytter, og det sprog, lærebogsmateriale o. lign. er udarbejdet på. Den eneste rolle, dansk som hovedregel bør have i fritidsvirksomheden i Grønland, er som fag.

Grønlands Oplysnings Forbund har fået en meget central placering i lovforslaget både som deltager i administrationen og som igangsætter af fritidsvirksomhed. Det er det tredje område, hvor der må sættes effektivt ind. Ganske vist har jeg bemærket, at lovforslaget som en sikkerhedsventil har en paragraf, der fastsætter, hvad der skal ske, hvis Grønlands Oplysnings Forbund opløses. Det er naturligvis udmærket at have en sådan paragraf, hvis det værste skulle ske, men jeg finder grund til at understrege det værdifulde og nødvendige i at have et bærende folkeligt element i gennemførelsen af det folkelige oplysningsarbejde og i fritidsvirksomheden generelt. Grønlands Oplysnings Forbund er et sådant folkeligt element, og det bør udbygges og styrkes mest muligt.

Jeg kan på mit partis vegne tilsiage forslaget fuld støtte, og jeg går ud fra, at vi under udvalgsarbejdet nærmere kan drøfte og få belyst de tre spørgsmål, jeg har omtalt her, og som jeg tror ministeren er enig med mig i er af ganske afgørende betydning.

Lembourn: Jeg kan ligesom den socialdemokratiske ordfører udtrykke tilfredshed med, at vi får en lov om fritidsundervisning i Grønland. Det er meget nødvendigt, at der

bliver gjort noget ved voksenundervisningen i Grønland; det har vi vist alle været enige om og mange gange efterlyst. Et samfund i en så voldsom udvikling kræver netop en stor investering på det pædagogiske felt.

Jeg er enig med ministeren i, at det er rigtigt, at man bygger denne fritidslovgivning op efter samme principper som i Danmark, og at man tager visse særlige hensyn. Her ville det være meget lykkeligt, hvis disse særlige hensyn bl. a. betød, at man fik lidt mindre papirvælde, end vi har i Danmark, og jeg ville være særdeles glad, hvis ministeren kunne give os et tilsagn om, at vi prøver på at lave en folkeoplysning med lidt nemmere kontrolforanstaltninger end dem, vi har hernede, for det er jo ærlig talt ved at drukne i papir.

Der er en enkelt ting, jeg er mindre tilfreds med, og det er, at ministeren i sin fremsættelse direkte siger, at den foreslåede ordning giver GOF en monopolstilling. Jeg er ganske klar over, at der er specielle forhold i Grønland, og sandsynligvis vil Grønlands Oplysnings Forbund være den institution, der skal drive denne oplysningsvirksomhed, men man kan jo ikke udelukke, at der på de større steder er en gruppe mennesker, som i forbindelse med AOF, LOF eller FOF gerne ville danne en frivillig gruppe, og jeg synes sådan set, det er urimeligt, at man på forhånd udelukker dette.

Nu kan ministerens udtalelse måske fortolkes lidt forskelligt. Den kan muligvis fortolkes sådan, at det, han mener, er, at hvis der kommer et privat oplysningsforbund, skal det indgå i et samarbejde med GOF. Det er jo det samme, som vi har hernede; der foregår et udmærket samarbejde mellem de forskellige oplysningsforbund; i så fald er det i orden. Men hvis ministeren mener, at man på forhånd vil udelukke et af de eksisterende private oplysningsforbund, så synes jeg ikke, det er rigtigt, og det vil vi gerne se på i udvalget.

Det konservative folkeparti kan love en velvillig og hurtig behandling.

Brøndlund Nielsen: Hovedsigtet i dette lovforslag kan vi fra venstres side tilslutte os, men der er en del enkeltheder, som vi mener det vil være nyttigt at se på i et udvalg.